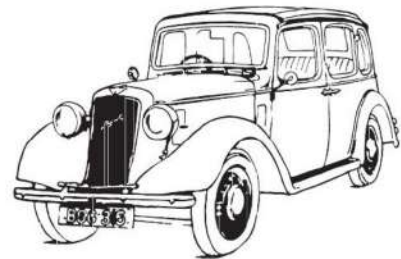

Colecție coordonată de
MAGDALENA MĂRCULESCU

Marc Levy

Strania călătorie a domnului Daldry

Traducere din franceză și note de
Marie-Jeanne Vasiloiu

3
TREI

„Este greu să faci previziuni,
mai ales când este vorba despre viitor.“

PIERRE DAC

— Nu credeam în destin, în micile semne pe care ni le trimite viața și care se presupune că au menirea să ne arate pe ce drum s-o apucăm. Nu credeam în povești cu ghicitoare, în cărți care-ți prezic viitorul. Credeam în simplele coincidențe, în adevărul întâmplării.

— Atunci, de ce ai făcut o călătorie atât de lungă, de ce ai venit până aici, dacă nu credeai nimic din toate astea?

— Din cauza unui pian.

— A unui pian?

— Era dezacordat, ca pianele alea rablagite, eșuate prin popotele ofițerești. Avea ceva deosebit, sau poate nu el, ci acela care cânta.

— Cine cânta?

— Vecinul meu de palier, mă rog, nu-s absolut sigură.

— Adică ești aici, în seara asta, din cauză că vecinul tău cânta la pian?

— Într-o oarecare măsură. Atunci când notele răsunau pe casa scării, parcă-mi ascultam singurătatea.

Tocmai ca să scap de ele am acceptat weekendul de la Brighton.

— Trebuie să-mi povestești totul de la început; lucrurile mi s-ar arăta mai clar, dacă mi le-ai prezenta în ordine.

— E o poveste lungă.

— Nu ne zorește nimic. Vântul bate dinspre larg, stă să plouă, a spus Rafael, apropiindu-se de fereastră. Pe mare n-am să plec decât peste două-trei zile. O să-ți fac un ceai, iar tu ai să-mi spui povestea ta, și trebuie să-mi promiți că n-ai să uiți niciun amănunt. Dacă secretul pe care mi l-ai încredințat este adevărat, dacă, de acum încolo, suntem legați pentru totdeauna, am nevoie să știu.

Rafael a îngenuncheat în fața sobei de fontă, i-a deschis ușița și a suflat în jărat.

Casa lui Rafael era la fel de modestă ca viața acestuia. Patru pereți, o singură încăpere, un acoperiș simplu, o podea uzată, un pat, o chiuvetă cu un robinet vechi, din care apa curgea la temperatura ambiantă, glacială iarna și călâie vara, când, de fapt, ar fi trebuit să fie invers. O singură fereastră, dar care dădea spre Bosfor. De la masa unde stătea, Alice putea vedea vasele mari intrând în strâmtoare, iar în spatele lor, țărmul Europei.

Alice a băut o gură din ceaiul pe care i-l servise Rafael și și-a început istorisirea.

1

Londra, vineri, 22 decembrie 1950

A-versa izbea în tavanul de sticlă de deasupra patului. Era o ploaie grea, de iarnă. Ar fi fost nevoie de mult mai multe, pentru a spăla, în sfârșit, orașul de murdăria războiului. Pacea n-avea decât cinci ani, și majoritatea cartierelor mai purtau încă stigmatele bombardamentelor. Viața își relua cursul, raționalizarea continua, în mai mică măsură decât în anul precedent, dar îndeajuns cât să le amintească oamenilor de zilele în care putuseră mânca pe săturate, în care consumaseră și altfel de carne decât cea din conservă.

Alice își petrecea seara acasă, în compania găștii ei de prieteni. Sam, librar la Harrington & Sons și un excelent contrabasist; Anton, tâmplar și un trompetist fără egal; Carol, infirmieră recent demobilizată și imediat angajată la spitalul din Chelsea; și Eddy, care își câștiga pâinea din două în două zile, cântând din gură la picioarele scării din Gara Victoria sau în crășme, când i se dădea voie.

În acea seară, lui i-a venit ideea să dăm o raită la Brighton, a doua zi, pentru a sărbători venirea Crăciunului.

Barăcile cu atracții, care se întindeau de-a lungul digului mare, se deschisera din nou, iar într-o zi de sâmbătă, bălciul avea să fie în toi.

Fiecare s-a scormonit după parale prin fundul buzunarelor. Eddy adunase ceva bani într-un bar din Notting Hill, Anton primise de la patronul lui o mică primă de sfârșit de an, Carol n-avea un chior, dar ea nu avea niciodată, așa că vechii ei amici se obișnuiseră să plătească întotdeauna și pentru ea, Sam îi vânduse unei cliente americane o ediție originală din *La Traversée des apparences* și o a doua ediție din *Doamna Dalloway*, încasând astfel, într-o singură zi, salariul pe o săptămână. Cât despre Alice, dispunea de unele economii, pe care merita să le cheltuiască: tot anul, muncise ca o smintită și, oricum, ar fi găsit orice scuză pentru a petrece o sâmbătă în tovărășia prietenilor.

Vinul adus de Anton avea gust de dop și-ți făcea gura pungă, dar băuseră din el îndeajuns ca să înceapă cu toții să cânte în cor, cu tot mai multă forță de la un cântec la altul, până când vecinul de palier, domnul Daldry, le bătuse în ușă.

Sam, singurul care avusese curajul să deschidă, a promis că zgomotul va înceta imediat; de altfel, era timpul să se ducă fiecare la casa lui. Domnul Daldry îi acceptase scuzele, nu fără să declare pe un ton cam înțepat că încerca să doarmă și că ar fi fost recunoscător dacă vecinii nu l-ar fi împiedicat s-o facă. Menirea casei victoriene pe care o împărțeau nu era aceea de a se transforma în club de jazz. Și-așa, era destul de neplăcut să le audă, prin perete, discuțiile. Apoi, se întorsese în apartamentul său, care era chiar ușă-n ușă cu al lui Alice.

Amicii ei își pusese răltoanele, fularele și căciulile și își dăduseră întâlnire a doua zi, la zece dimineața, în

Victoria Station, pe peronul de unde pleca trenul spre Brighton.

Rămânând singură, Alice a făcut puțină ordine în încăperea spațioasă, care, în funcție de momentul din zi, îi servea ca atelier, sufragerie, salon sau dormitor.

Tocmai își desfăcea canapeaua extensibilă, când s-a ridicat brusc și s-a uitat spre intrare. Cum de avusese vecinul-său tupeul să întrerupă o petrecere atât de frumoasă, și cu ce drept dăduse, așa, năvală în casa ei?

Și-a înșfăcat șalul agățat în cuier, s-a uitat în oglinjoara de la intrare, a pus șalul la loc, o îmbătrânea, și s-a dus cu pas hotărât să bată, la rândul ei, în ușa domnului Daldry. Cu mâinile în șolduri, a așteptat să-i deschidă.

— Spune-mi că a luat foc casa și că isteria dumitale subită n-are alt motiv decât acela că vrei să mă salvezi din mijlocul flăcărilor, a oftat acesta, cu un aer arogant.

— Mai întâi, în weekend, ora unsprezece seara nu e ceva exagerat și, apoi, eu îți suport destul de des gamele ca să poți și dumneata să tolerezi puțin zgomot, o dată, când am și eu musafiri!

— Îți primești amicii ăia gălăgioși în fiecare vineri și, pe urmă, aveți regretabilul obicei de a trage cam tare la măsea, și asta sistematic, ceea ce nu rămâne fără efect în privința somnului meu. Și, ca să știi, eu n-am pian, gamele de care te plângi trebuie să fie opera unui alt vecin, poate a doamnei de jos. Eu sunt pictor, domnișoară, nu muzician, iar pictura nu face zgomot. Ce liniștită era casa asta veche, atunci când stăteam numai eu în ea!

— Picezi? Ce pictezi, mai exact, domnule Daldry? s-a interesat Alice.

— Peisaje urbane.

— Ciudat, nu te vedeam pictor, mi te imaginam...

— Ce-ți imaginai, domnișoară Pendelbury?

— Mă cheamă Alice, ar trebui să-mi știi numele mic, că doar nu-ți scapă niciuna din conversațiile mele.

— Ce vină am eu, dacă pereții care ne despart nu sunt mai groși? Acum, că am făcut prezentările, pot să-mi văd iar de somnul meu, sau dorești să ne continuăm conversația pe palier?

Alice și-a privit câteva clipe vecinul.

— Care e problema dumatăle? l-a întrebat ea.

— Poftim?

— De ce afișezi figura asta distantă și ostilă? Între vecini, am putea face un mic efort ca să ne înțelegem sau, cel puțin, să ne prefacem.

— Domnișoară Pendelbury, am venit aici cu mult înaintea dumatăle, dar, de când te-ai instalat în apartamentul ăsta, pe care speram să-l recuperez, viața mea e puțin spus tulburată, iar din liniștea mea n-a mai rămas decât o vagă amintire. De câte ori n-ai bătut la ușa mea să-mi ceri sare sau făină sau puțină margarină, fiindcă rămăseși în pană tocmai când găteai pentru încântătorii dumatăle prieteni? De câte ori nu mi-ai cerut o lumânare, atunci când s-a oprit curentul? Te-ai întrebat vreodată dacă frecvențele tale intruziuni mi-au încălcat intimitatea?

— Dumneata voiai să ocupi apartamentul meu?

— Voiam să-mi fac un atelier acolo. Ești singura din casa asta care beneficiazi de un tavan de sticlă. Din păcate, farmecele dumatăle au avut pesemne mai multă trecere în fața proprietarului, așa că trebuie să mă mulțumesc cu lumina palidă care trece prin modestele mele ferestre.

— Nu l-am văzut în viața mea pe proprietar. Am închiriat apartamentul ăsta prin intermediul unei agenții.

— Putem să punem punct aici, pentru seara asta?

— De-aia mă tratezi cu atâta răceală de când stau aici, domnule Daldry? Fiindcă am obținut atelierul pe care ți-l doreai?

— Domnișoară Pendelbury, în clipa asta, de răceală au parte picioarele mele. Bietele de ele îndură curentul, în timp ce noi discutăm. Dacă nu vezi niciun inconvenient, o să mă retrag înainte de-a mă alege cu o răceală. Îți doresc o noapte plăcută; a mea va fi scurtată mulțumită dumatăle.

Domnul Daldry a închis cu delicatețe ușa în nasul lui Alice.

— Ce personaj ciudat! a mormăit ea, făcând cale-ntoarsă.

— Te-am auzit! i-a strigat imediat Daldry, din salon. Bună seara, domnișoară Pendelbury.

Întorcându-se în apartament, Alice și-a făcut toaleta și s-a strecurat în așternut. Daldry avea dreptate: frigul iernii cuprinsese casa victoriană, iar sistemul vechi de încălzire centrală nu izbutea să facă mercurul din termometru să urce. Alice a luat o carte de pe taburetul folosit pe post de noptieră, a citit câteva rânduri și a pus-o la loc. A stins lumina și a așteptat să i se obișnuiască ochii cu întunericul. Ploaia șiroia pe tavanul de sticlă. Alice s-a înfiorat, iar gândul i-a zburat la pământul răvășit din păduri, la frunzele toamnei putrezind prin stejărișuri. A inspirat adânc și nările i s-au umplut cu un iz slab de humus.

Alice avea un dar deosebit. Facultățile sale olfactive erau cu mult peste cele normale, iar asta îi permitea să distingă până și cea mai slabă mireasmă și să și-o întipărească pentru totdeauna în memorie. Își petrecea zilele aplecată asupra mesei lungi din atelierul său, combinând moleculele, pentru a obține acordul care ar fi putut

deveni, într-o zi, un parfum. Alice era „nas”. Muncea de una singură, dar, lună de lună, făcea turul tuturor parfumeriilor din Londra, pentru a-și propune formulele. Cu o primăvară în urmă, izbutise să-l convingă pe un parfumier din Kensington, care fusese sedus de o creație de-a ei — „Eau d'Églantine”¹ —, să i-o comercializeze. Apa de toaletă avusese un anumit succes la clientela moțată, fapt care i-a asigurat lui Alice un mic venit lunar ce-i îngăduia să trăiască puțin mai bine decât în anii anteriori.

A aprins din nou veioza și s-a așezat la masa de lucru. A luat trei tampoane, pe care le-a pus în tot atâtea flacoane, și, până noaptea târziu, și-a notat în caiet ce note de parfum a obținut.

*

Alice a fost trezită brusc de soneria deșteptătorului. A aruncat în el cu o pernă, ca să-l facă să tacă. Un soare învăluit în ceața dimineții îi lumina fața.

— Sticlăria naibii! a bodogănit ea.

Apoi, amintindu-și de întâlnirea de pe peronul gării, și-a învins cheful de leneveală.

S-a ridicat dintr-un salt, și-a luat la întâmplare niște haine din șifonier și s-a năpustit spre duș.

Ieșind din casă, Alice a aruncat o privire spre ceasul de mână. Cu autobuzul, n-avea să ajungă în veci la ora stabilită. A fluierat după un taxi și, de cum s-a urcat, l-a implorat pe șofer s-o ia pe drumul cel mai scurt spre Victoria Station.

Când a ajuns la gară — cu cinci minute înainte de plecarea trenului —, o coadă lungă de călători aștepta în

fața ghișeelor. Alice s-a uitat spre peron și a luat-o într-ocolo în pas alergător.

Anton o aștepta în fața primului vagon.

— Da' ce naiba ai făcut? Haide, urcă odată! i-a spus acesta, ajutând-o să urce pe treaptă.

Alice s-a instalat în compartiment, unde o aștepta toată gașca.

— După părerea voastră, ce șanse am avea să fim controlați? a întrebat, trăgându-și sufletul, în timp ce se așeza.

— Ți-aș da cu dragă inimă biletul meu, dacă aș avea, a răspuns Eddy.

— Aș zice că există o posibilitate din două, a adăugat Carol.

— Într-o sâmbătă dimineața? Eu aș înclina pentru una din trei... Vedem noi la sosire, a conchis Sam.

Alice și-a sprijinit capul de geam și a închis ochii. Stațiunea balneară se găsea la o oră de mers de capitală. A dormit aproape tot drumul.

Gara Brighton. La ieșirea de pe peron, un controlor recupera biletele de călătorie. Alice s-a oprit în fața lui și s-a prefăcut că se caută prin buzunare. Eddy a imitat-o. Anton a zâmbit și le-a dat câte un bilet.

— Erau la mine, i-a spus controlorului.

A luat-o de mijloc pe Alice și a tras-o către ieșire.

— Să nu mă întrebi cum de-am știut c-o să întârzii. Tu întârzii întotdeauna! Cât despre Eddy, îl cunoști la fel de bine ca mine, e blattist până-n străfundul sufletului, și nu voiam să ne stricăm ziua chiar înainte de-a fi început.

Alice a scos doi șilingi din buzunar și i-a întins lui Anton, dar acesta a închis mâna amicei sale peste monede.

— Ei, zău așa! a spus el. Ziua o să treacă atât de repede! Iar eu nu vreau să pierd nimic din ea.

¹ Églantine (fr.) — floare de măceș.

Alice l-a privit cum se îndepărtează Țopăind într-un picior; în fața ochilor, i-a apărut pentru o clipă imaginea adolescentului pe care îl cunoscuse și a zâmbit.

— Vii? a întrebat el, întorcându-se.

Au luat-o pe Queen's Road și apoi pe West Street, spre promenada paralelă cu Țarmul. Se adunase deja o mulțime de oameni. Două promontorii mari înaintau în mare. Barăcile de lemn aflate pe ele le dădeau aerul unor nave impunătoare.

Pe Palace Pier se găseau atracțiile bălciului. Gașca de amici a ajuns la orologiul care marca intrarea. Anton i-a cumpărat bilet lui Eddy și i-a făcut semn lui Alice, care avusese deja grijă de al său.

— Doar n-o să-mi faci cinste toată ziua, i-a șoptit ea la ureche.

— Și de ce nu, dacă-mi face plăcere?

— Pentru că nu există niciun motiv ca să...

— Faptul că-mi face plăcere nu e un motiv îndeajuns de bun?

— Cât e ceasul? a întrebat Eddy. Mi-e foame.

La câțiva metri mai încolo, în fața mării clădiri care adăpostea sera, se afla o dugheană cu *fish and chips*². Izul de prăjeală și de oțet ajungea până la ei. Eddy s-a frecat pe burtă și l-a tras pe Sam spre chioșc. Alice a făcut o mutră dezgustată și s-a alăturat grupului. Fiecare a comandat. Alice i-a plătit vânzătorului și i-a zâmbit lui Eddy, oferindu-i o caserolă cu pește prăjit.

Au mâncat sprijiniți în coate de balustradă. Anton privea tăcut valurile ce se strecurau printre picioarele digului. Eddy și Sam puneau țara la cale. Ocupația favorită a lui Eddy era aceea de a critica guvernul. Îl acuza pe

² Fish and chips (în engl. în orig.) — pește cu cartofi prăjiți.

prim-ministru că nu face nimic sau nu destul pentru cei mai defavorizați, că nu a știut să înceapă lucrări de amploare pentru a accelera reconstrucția orașului. La urma urmei, ar fi fost de-ajuns să-i angajeze pe toți cei care n-aveau un loc de muncă și care mâncau pe sponci. Sam îi vorbea despre economie, invocând dificultatea de a găsi mână de lucru calificată, iar când Eddy căsca, îl făcea anarhist trândav, ceea ce nu-i plăcea chiar atât de mult amicului său. Făcuseră războiul amândoi în același regiment, iar prietenia care-i lega era de nezdruncinat, oricare le-ar fi fost divergențele de opinii.

Alice stătea puțin mai departe de grup, ca să scape de izul de prăjeală cam prea puternic pentru gustul ei. Carol a venit lângă ea și au rămas amândouă tăcute o bucată de vreme, cu privirea pierdută în larg.

— Ar trebui să-i dai puțină atenție lui Anton, a murmurat Carol.

— De ce, e bolnav? a întrebat Alice.

— De dragoste pentru tine! Nu-i nevoie să fii infirmieră ca să-ți dai seama. Treci într-una din zile pe la spital, o să te duc să-ți faci un control la ochi. Cred că ești tare mioapă, dacă nu vezi asta.

— Aiureli! Ne cunoaștem din adolescență, între noi nu e altceva decât o foarte veche prietenie.

— Eu nu-ți spun decât să-i dai puțină atenție, a întrerupt-o Carol. Dacă simți ceva în privința lui, nu e cazul s-o mai lungești. Noi vom fi fericiți cu toții să vă știm împreună, vă meritați unul pe celălalt. Dacă lucrurile stau altfel, nu mai fi atât de ambiguă, îl faci să sufere degeaba.

Alice și-a schimbat locul, pentru a sta cu spatele către grup și cu fața la Carol.

— Cum adică, sunt ambiguă?

— Făcându-te că nu știi de slăbiciunea mea pentru el, de exemplu! i-a răspuns Carol.

Doi pescăruși se delectau cu resturile de pește pe care fata le aruncase în mare. Și-a azvârlit caserola într-un coș de gunoi și s-a dus lângă băieți.

— Rămâi aici, să pândești refluxul, sau vii cu noi? a întrebat-o Sam pe Alice. Ne ducem să dăm o raită pe la jocuri. Am dibuit o mașinărie, unde, cu o lovitură de baros, câștigi un trabuc, a adăugat el, suflecându-și mânecele.

Pentru această încercare, puneai în aparat un sfert de penny. Resortul, care trebuia lovit cât mai tare cu puțință, azvârlea în aer o minge de fontă. Dacă mingea făcea să sune clopotul plasat la o înălțime de șapte picioare, prin fanta aparatului era eliberat un trabuc. Chiar dacă acesta era departe de a fi o havană, Sam considera că a fuma un trabuc era o chestie de un farmec nebun. A încercat de opt ori și a lăsat în aparat doi penny, probabil dublul sumei pe care ar fi scos-o din buzunar, dacă ar fi cumpărat un trabuc la fel de ordinar de la tutungeria aflată la doi pași de acolo.

— Pasează-mi o monedă și lasă-mă în pace, a spus Eddy.

Sam i-a întins un sfert de penny și s-a tras îndărăt. Eddy a ridicat barosul de parcă ar fi fost un simplu ciocan și l-a lăsat să cadă peste resort, fără cine știe ce efort. Mingea de fontă a țâșnit și clopotul a sunat. Stăpânul barăcii i-a înmănat câștigul.

— Asta-i pentru mine, a declarat Eddy. Mai dă-mi o monedă, o să-ncerc să câștig unul și pentru tine.

Un minut mai târziu, cei doi tovarăși își aprindeau trabucurile. Eddy era încântat, Sam își făcea socoteala mormăind. La prețul ăla, ar fi putut să-și ofere un pachet

de țigări. Douăzeci de Embassy, pentru un trabuc ordinar! Asta-ți dădea de gândit.

Băieții au ochit circuitul de mașinuțe care se tampo-nau. Au schimbat o privire și, aproape imediat, se și afla instalat fiecare în câte una. Toți trei răsuceau volanul și striveau pedala de accelerație pentru a-i izbi cât mai tare cu puțință pe ceilalți, sub privirile consternate ale fetelor. La sfârșitul turei, au luat cu asalt standul de tir. Anton era de departe cel mai abil. După ce a lovit de cinci ori ținta, a câștigat un ceainic de porțelan, pe care i l-a oferit lui Alice.

Carol, izolată de grup, urmărea caruselul, unde călușii de lemn se învârteau sub ghirlanda de lumini. Anton s-a apropiat de ea și a luat-o de braț.

— Știi, e o chestie copilărească, a oftat Carol, dar dacă ți-aș spune că niciodată nu am...

— Nu te-ai dat niciodată în călușei, când erai mică? a întrebat Anton.

— Am crescut la țară; în satul meu nu se opreau niciodată negustorii de bâlci. Apoi, când am venit la Londra, să mă fac infirmieră, eram prea mare. După aceea, a venit războiul și...

— Și acum, ai vrea tare mult să faci o tură... Păi, dacă-i așa, vino cu mine, a spus Anton și-a tras-o pe Carol spre ghereta de unde se cumpărau biletele. Îți ofer botezul călătoriei pe cai de lemn. Uite, urcă-te pe asta, i-a arătat el un bidiviu cu coamă aurie, ceilalți mi se par mai năbădăioși și, fiind prima oară, trebuie să fim mai prudenți.

— Tu nu vii cu mine? a întrebat Carol.

— Ah, nu, mie nu-mi prea surâde chestia asta! Doar mă uit, și mă și ia cu amețeală! Dar îți promit că o să fac un efort și n-o să te pierd din ochi.